

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор закладу загальної середньої освіти
№72 м. Києва С. В. Ткаченко

_____ 30.08.2023

Освітня програма
закладу загальної середньої освіти
№72
м. Києва

1 – 4 класи

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
(протокол № від 30.08.
2023 р.)

Пояснювальна записка

Освітня програма закладу загальної середньої освіти № 72 розроблена згідно із Законом України «Про освіту», на основі Державного стандарту й Типової освітньої програми.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня ЗОШ № 72 окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів (додток 1, 2,3,4 відповідно для учнів 1- 4 - их класів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН (таблиця 1,2);

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження

для учнів 1-4 класів закладів загальної освіти – 3500 годин/навчальний рік;

для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875

годин/навчальний рік, для 3-класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах школи відповідно до класів.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти закладу є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Метою закладу загальної середньої освіти № 72 м. Києва є виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення. Початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість

забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-2 класів і 3 – 4 класів закладу загальної середньої освіти № 72 розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, на основі:

типової освітньої програми для учнів 1 – 2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко;

типової освітньої програми для учнів 3 – 4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко..

Типова освітня програма 1- 4-их класів *початкової освіти* (далі типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями *обов'язкових результатів навчання*, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та *очікувані результати навчання* здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.
- загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/ вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів² з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через зміст, який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання. Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо

використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Освітня програма закладу початкової освіти, сформована на основі типової освітньої програми. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів освіти, які є обов'язковими, за рішенням закладу містить інший корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- 2) очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;
- 3) пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- 4) рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 5) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою.

Освітня програма укладена за такими освітніми галузями:

Мовно – літературна

Математична

Природнича

Громадянська
Історична
Соціальна
Технологічна
Інформатична
Мистецька
Фізкультурна

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей через окремі предмети: українська мова, іноземна мова, математика, я досліджую світ, дизайн і технології, інформатика, мистецтво, фізична культура. Вони охоплюють інваріантний складник, сформований на державному рівні, який є спільним для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативний складник, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та батьків.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантного складника, передбачені обраним варіантом навчальних планів. Години варіативного складника використовуються як додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- 1) кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- 2) навчально – методичне забезпечення освітньої діяльності;
- 3) матеріально- технічне забезпечення освітньої діяльності;
- 4) якість проведення навчальних занять;
- 5) моніторинг досягнень учнями результатів навчання

(компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- 1) оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- 2) контроль за виконанням освітньої програми та навчальних планів, якістю знань, умінь і навичок; розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- 3) моніторинг та оптимізація соціально – психологічного середовища закладу освіти;
- 4) створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання – внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і

письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного

здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до

Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма має корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути продовжена.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному

обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх напашуванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Навчальний план для 1-2 класів початкової школи

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Українська мова*	7	7	19
Іноземна мова	2	3	
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	3
Інформатика	-	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура**	3	3	6
Усього	22	24	46

<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (безурахування поділу на групи)	23	25	48
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

**2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання»;

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Навчальний план для 3-4 класів початкової школи

Назва навчального предмета / інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень		
	3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Українська мова	7	7	20
Літературне читання			
Іноземна мова	3	3	
Математика	5	5	10
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	4
Інформатика	1	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культурна*	3	3	6
Усього	25	25	50
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету(без урахування поділу на групи)	26	26	52
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення граничнодопустимого навантаження учнів.

Навчальний план розроблено з урахуванням основних вимог статті 53 Конституції України, на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р) , Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21. 02. 2018 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688 (у 1 – 4 класах), наказів Міністерства освіти і науки від 07.12.2018 року №1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02. 01. 2019 року за № 8/32979, Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 № 743), Типової освітньої програми для учнів 3 – 4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 № 743), від 20.02.2018 року № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл- інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», до Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, від 25. 06.2018 № 677 «Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних комунальних закладах середньої освіти», листів Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 року № 1/9-322 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти», Статуту загальноосвітнього навчального закладу. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідними Державними стандартами результатів навчання, є освітня програма закладу загальної середньої освіти.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за Новим Державним стандартом у 2023 – 2024 навчальному році освітня програма закладу освіти №72 розроблена на основі:

Державного стандарту початкової освіти (в 1- 4 класах), затвердженого Постановою КМУ від 2 лютого 2018 року № 87; типової освітньої програми для учнів 1 – 2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 - 22);

типової освітньої програми для учнів 3 – 4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 - 22);

Навчальні плани початкової школи для 1 –х, 2- х, 3-х, 4 –х класів (додатки 1, 2 , 3,4);

Для ефективного планування та здійснення освітнього процесу з дітьми, які мають **особливі освітні потреби**, у 2023/2024 навчальному році використовуються освітні програми для учнів 1 – 4 класів закладу загальної середньої освіти № 7 2 , розроблені на основі Типової освітньої програми для учнів 1 – 4 класів закладів загальної середньої освіти під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 - 22) з урахуванням адаптацій;

В умовах інклюзивного середовища навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до особливостей, що зазначені в індивідуальній програмі розвитку та з використанням індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми кожної дитини з особливими освітніми потребами.

Індивідуальний навчальний план розробляється на основі навчального плану закладу освіти, що є складовою типової освітньої програми з урахуванням рекомендацій психолого-медико-педагогічної консультації або інклюзивно-ресурсного центру

Індивідуальний навчальний план визначає перелік предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета за роками навчання, а також тижневу кількість годин.

Для проведення корекційно-розвиткових занять (предметів) в індивідуальному навчальному плані учня передбачається від 2 до 6 годин на тиждень (кількість годин визначають психолого-медико-педагогічні консультації або інклюзивно-ресурсні центри).

Такі години враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження в індивідуальному навчальному плані для дитини з особливими освітніми потребами.

Тип закладу: заклад загальної середньої освіти 1 – 111 ступенів.

Орієнтовна кількість здобувачів освіти в 1 – 4 класах – 330:

Відповідно до ДСанПіН 5.5.2.008-01 та Статуту закладу

- режим навчання – п'ятиденний;
- заняття розпочинаються о 8:30, закінчуються о 12:00;13.05; 14.00.
- змінність навчання – 1– 4 класи навчаються в І зміну;
- тривалість уроків у 1-х кл. – 35 хв, у 2–4-х кл. – 40 хв. Мова навчання – українська.

У закладі функціонує 5 груп подовженого дня, кількість здобувачів освіти - 150.

Початок роботи групи продовженого дня: з 12:00, завершення - 18.00.

Навчальний план на 2023 – 2024 н. р. закладу загальної середньої освіти №72 складений за навчальними програмами:

Класи	Типова освітня програма	Примітка
1-А, Б, 2 – А, Б, В	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, 1 – 2 клас, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 - 22);	На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»
3 – А, Б, В, 4- А, Б, В	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, 3– 4 клас, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 - 22);	На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»

У 1 – 4 класах курс «Я досліджую світ» інтегрує природничу, громадянську й історичну, соціальну та здоров'язбережувальну галузі – 3 години.

У 1 – 4 класах мистецька галузь реалізується через інтегрований курс за видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво.

У 1 класах «Мовно-літературна освітня галузь» реалізується через інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти» - 7год.+ 1 год.

У 2 класах реалізація «Мовно-літературної освітньої галузі» здійснюється через окремі навчальні предмети:

«Українська мова», «Читання» - 7 год +1 год. Додаткову годину на вивчення української мови в 1 – 2 класах взято із варіативного складника (додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей).

«Математика» 1- 2 клас- 4 год; 3-4 клас - 5 год.

Англійська мова – 1 клас – 2 год., 2 – 4 клас – по 3 год на тиждень;

«Я досліджую світ» - 3 год.

Навчальний предмет «Я досліджую світ» інтегрує наступні освітні галузі:

- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- природнича
- інформатична та технологічна;

У 3–4 класах освітня галузь «Мова і література» (мовний і літературний компоненти) здійснюється через навчальні предмети:

«Українська мова» - 4 години; «Літературне читання» - 4 години.

Додаткову годину на вивчення української мови в 3 – 4 класах взято із варіативного складника (додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей).

Освітній процес здобувачів освіти 1-4 х класів організовано відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023р № 1/12є186 «Про

організацію 2023 – 2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», наказу МОН України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

Варіативна складова навчального плану сформована відповідно до типу навчального закладу, запитів здобувачів освіти, якісного складу педагогічних кадрів, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рішенням педагогічної ради (від 30.08. 2023 року), конкретизовано варіативну складову робочого плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором.

Години варіативної складової використано на:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів;

Клас	Предмет	Кількість годин
1– А, Б; 2 – А.Б.В; 3 – А.Б.В,4 –А, Б,В	Українська мова	по 1 год

Гранично допустиме навчальне навантаження здобувачів освіти встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено Державним стандартом початкової освіти, затверджено постановою КМУ від 21 лютого 2018 року №87 .

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 року №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» при вивченні окремих предметів здійснюється поділ на групи:

- «Українська мова»;
- «Англійська мова»;
- «Інформатика».

У 1 – 4 класах відповідно до Державного стандарту початкової освіти здійснюють формувальне і підсумкове оцінювання згідно з «Методичними рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів 1 – 4 класів закладів загальної середньої освіти» (наказ МОН №813 від 13.07.2021). Результати навчання учнів 1 – 2 класів виражати вербальною оцінкою, а 3 – 4 класів – рівневою оцінкою та позначати буквами «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що

здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учнів, фіксується педагогом у свідоцтві досягнень.

Обсяг домашніх завдань визначається згідно з Державними санітарними правилами і нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01).

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», освітній процес у 2023 – 2024 навчальному році розпочнеться в День знань 1 вересня і триватиме до 28 червня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестрами (орієнтовно):

- I семестр з 01 вересня 2023 року по 22 грудня 2023 року;
- II семестр з 08 січня 2024 року по 31 травня 2024 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули (орієнтовно):

- осінні з 23 жовтня 2023 року по 29 жовтня 2023 року,
- зимові з 23 грудня 2023 року по 07 січня 2024 року,
- весняні з 25 березня 2024 року по 31 березня 2024 року.
- Додаткові тижневі канікули для першокласників – з 19 по 25 лютого.
- Останній дзвоник прозвучить 31 травня.

Проводиться державна підсумкова атестація у 4-х класах у вигляді підсумкових контрольних робіт, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 07.12.2018 року №1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 року за № 8/32979 .

Вивчення предметів у початкових класах у 2023 – 2024 навчальному році здійснюється за підручниками та навчальними посібниками, рекомендованими до використання в навчальних закладах, зазначеними у листі МОН №1/12038 – 23 від 14.08.2023р «Про перелік навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023 – 2024 навчальному році».

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Порядку, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел – садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл – інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за №229/6517 (зі змінами).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5 – денним навчальним тижнем.

З М І С Т

Навчальний план та його обґрунтування закладу освіти I ступеня на 2023-2024 н. р
Робочий навчальний план для 1-х класів.....
Робочий навчальний план для 2-х класів
Робочий навчальний план для 3-х класів
Робочий навчальний план для 4-х класів